

همیشه برای جامعه

عکس: همشهری / امجد علیان یازد

درس و مشق علیه کتابخوانی

تسهیلگران کتابخوانی می گویند که نظام آموزشی مدارس، کودک را از کتاب دور می کند

گزارش

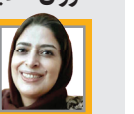
علی الله سلیمی
روزنامه نگار

بسیاری از کودکان قبل از اینکه با پایشان به مدرسه باز شود، از طریق والدین خود

با کتاب و کتابخوانی آشنا می شوند و یکی از سرگرمی های اصلی آنها، انواع کتاب های قصه، شعر، بازی و سرگرمی است. کتاب هایی را که پدر و مادرها تهیه می کنند و برای کودکان می خوانند، از آثار موزون و لالایی ها در سنین خردسالی شروع می شود و همراه با رشد سنی کودکان، به قصه گوئی، رنگ آمیزی و مطالب علمی ساده می رسد تا در کنار بازی و سرگرمی، جنبه های آموزشی برخی مسائل هم از طریق این کتاب ها به بچه ها منتقل شود. اما با ورود کودکان به مدرسه، به سرعت خرید و مطالعه کتاب، رنگ می یازد و جایش را به کتاب های درسی پرشماری می دهد که کودک تا ۱۲ سال بعد در تله آن گرفتار می شود. البته واقعیت این است که فرد با حضور در مدرسه از مطالعه کتاب غیر درسی فتره فتره فاصله می گیرد. مهدی رضائی، دبیر کل سابق نهاد کتابخانه های عمومی کشور در گفت و گوئی با همشهری در این باره می گوید: «بچه ها را متمم به نخواندن کتاب می کنیم اما نمی پرسیم که او در چه فرآیندی کتاب خواندن را ترک کرده است؟ می گویند که درس خواندن برای کنکور را نباید جزو سرنانه مطالعه آورد؛ بالاخره در درس خواندن برای کنکور خوب است یا بد؟ اگر بد است چرا بچه ها را در این دور باطل انداخته ایم؟ خوب اگر بی فایده است و جزو سرنانه مطالعه نیست، چمچش کنیم.» بررسی این موضوع از منظر کارشناسان امور کتابخوانی، محور اصلی این گزارش است.

دوران طلایی کتاب خواندن والدین برای بچه ها

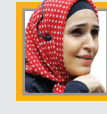
قبل از ورود بچه ها به مدرسه، خانواده ها بیشترین نقش را در آشنایی کودکان با کتاب و کتابخوانی دارند؛ چون اغلب خانواده ها بخشی از امور تربیتی فرزندان خود را از طریق خواندن کتاب برای بچه ها پیش می برند و تهیه و خواندن کتاب برای فرزندان خردسال خود را به عنوان بخشی از وظایف خود در امور تربیتی فرزندان می دانند. شکوفه صمدی، مروج کتاب و فعال حوزه کودک، با اشاره به این موضوع، یادآوری می کند: «با ورود بچه ها به مدرسه، بخش قابل توجهی از خانواده ها، با این تصور که از این به بعد فرزندان باسواد می شود و باید خودش مطالعه را ادامه دهد، از نقش قبلی و مؤثر خود در تهیه کتاب و خوانش آن برای فرزندان خردسالانشان کوتاهی می کنند و بچه ها عملاً در میانه راه می شوند.»

کتاب های درسی جذابیتی برای بچه ها ندارد

کتاب هایی که پدر و مادر بچه ها در دوران قبل از ورود آنها به مدرسه تهیه می کنند و برایشان می خوانند، بیشتر آمیخته با احساس، هیجان و تخیل و در نهایت، سرگرمی است که با روحیه بچه ها سازگاری بیشتری دارد اما به محض ورود بچه ها به مدرسه، با کتاب های درسی اغلب خشک و خالی از هرگونه احساس، تخیل و سرگرمی می مواجه می شوند که طبعاً با روحیه بچه ها در این سن چندان سازگار نیست. صمدی در توضیح بیشتر این مسئله می افزاید: «واقعیت آن است که کتاب های درسی جذابیت چندانی برای بچه ها ندارد. در کتاب های درسی، لذت و سرگرمی، جای خود را به موضوعات آموزشی می دهد که گاهی درک و یادگیری این آموزش ها با سختی هایی هم همراه است که این مسئله، یکی از دلایل بی علاقه گی کودکان به کتاب در سال های دانش آموزی است.»

بچه ها برای مطالعه باید انگیزه داشته باشند

گسترش دنیای خیال، گسترش دایره واژگان و موارد بسیار دیگر، از فواید کتابخوانی است که طبعاً در شکل گیری شخصیت بچه ها مهم و مؤثر است. در این میان، آنچه کودک و نوجوان را به کتابخوانی فعال تبدیل می کند و در این راه مشوق اوست و ضمانت شوق خواندن را در بچه ها ایجاد می کند، «انگیزه» است.

گسترش دنیای خیال، گسترش دایره واژگان و موارد بسیار دیگر، از فواید کتابخوانی است که طبعاً در شکل گیری شخصیت بچه ها مهم و مؤثر است. در این میان، آنچه کودک و نوجوان را به کتابخوانی فعال تبدیل می کند و در این راه مشوق اوست و ضمانت شوق خواندن را در بچه ها ایجاد می کند، «انگیزه» است.

تشکیل باشگاه های کتابخوانی

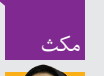
پیشنهاد می شود برای ایجاد انگیزه خواندن کتاب، به ویژه وقتی بچه ها وارد مدرسه می شوند و بیشترین وقت خود را به مطالعه کتاب های درسی اختصاص می دهند، «باشگاه های کتابخوانی» تشکیل شود. رنجبر با طرح این موضوع، می گوید: «با کمک تسهیلگر بزرگسال و به کارگیری شیوه «همخوانی

ایجاد کتابخانه کلاسی

یک راه حل ساده و موفق برای ایجاد علاقه بچه ها به کتابخوانی در زمان تحصیل، ایجاد کتابخانه کلاسی است که فواید زیادی دارد که به چند مورد آن اشاره شده است.

- قابلیت دسترسی آسان و بی نیازی از تشریفات خاص برای امانت گرفتن کتاب
- ترغیب دانش آموزان به مطالعه کتاب ها
- با مشاهده کمک کتابخانه
- انتخاب کتاب متناسب با دوره تحصیلی و سن دانش آموزان
- استفاده از کتابخانه، هنگام تدریس برای علاقه مند کردن دانش آموزان به مطالعه بیشتر

فضای مجازی، دانش آموزان را از کتاب دور می کند

بی علاقه گی بچه ها به کتاب و کتابخوانی در دوران حضور و مدرسه، دلایل متعددی دارد که یکی از آنها، ورود بیش از حد اطلاعات توسط فناوری های مجازی به ذهن بچه ها است. مریم السادات موسوی، دبیر و مدیر یکی از مدارس تهران با تأکید بر این مسئله یادآوری می کند: «نسل امروز می تواند هر چیزی را از فضای مجازی در یافت کند و ذهنش بر این قضیه متمرکز شود؛ طوری که به هر چیزی فقط به اصطلاح یک بزنند و این حجم اطلاعات زیاد (اعم از اخبار سیاسی، اجتماعی، داخلی، علائق نوجوانان و هر چیزی که می تواند با فیلتر یا بی فیلتر به آن دسترسی داشته باشد)، او را به نوعی از مزاحمه به کتاب های بی نیاز کند. یعنی اینکه بروند و بگردند و تشنه دانستن آنها در کتاب باشند. در این شرایط، بچه ها در کتاب ها، مجلات و روزنامه ها دنبال مطالب مورد نظرشان نمی گردند. به دنبال مجازی می گردند که آن هم آسب های خاص خود را دارد.» موسوی راهکاری هم برای ترویج و توسعه فرهنگ کتابخوانی بین دانش آموزان توصیه می کند و می گوید: «یکی از راهکارهای مؤثر برای ارتباط بچه ها با کتاب در دوران دانش آموزی در شرایط فعلی، تهیه کتاب های الکترونیکی، یادگرفته و دیگر ابزار های نوین در ارتباط با کتاب است که نسل کنونی با این نوع ابزارها ارتباط بهتری برقرار می کند و می تواند در از تقای ساعت مطالعه غیر درسی بچه ها مفید باشد.»

خبر کوتاه

۱۵ هزار زندانی جرائم غیر عمد داریم

سیداسدالله جولایی، رئیس هیأت امنای مستاد دیه کشور، هم اکنون ۱۵ هزار و ۲۴۴ زندانی جرائم غیر عمد در سطح زندان های کشور تحمل حبس می کنند که بیش از ۱۰ هزار و ۳۰۰ نفر ورودی آگوست هستند. افراد احصاء شده قریب به اتفاق، سرپرست خانواده تعریف می شوند.

ثبت ۳۱ هزار تخلف رانندگی تا مهر امسال

سرهنگ حسن شهناوی، رئیس اداره بازرسان نامحسوس پلیس راهور فراجا: نزدیک به ۲۱ هزار تخلف رانندگی از ابتدای مهر ماه سال جاری تاکنون توسط بازرسان نامحسوس کنترل ترافیک ثبت شده ۷۰ درصد از گزارش های ثبت شده مربوط به تخلفات درون شهری است. این موضوع اهمیت کنترل و نظارت بر تردهای شهری را بیش از پیش نشان می دهد.

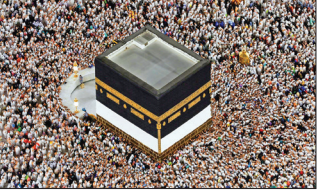

۲۶ هزار وام ضروری بانزانشنگان واریز شد

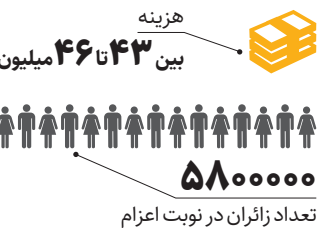
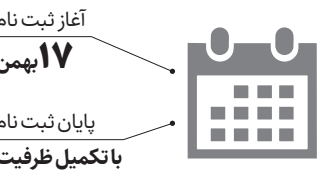
جعفر امیرآبادی زاده، معاون توسعه مدیریت و منابع صندوق بانزانشنگی کشور، وام ضروری ۲۶ هزار بانزانشنگه کشوری سه شنبه ۱۶ بهمن ماه به حساب آنها واریز شد. این تسهیلات به مبلغ ۳۰ میلیون تومان، با دوره بازپرداخت ۶۰ ماه و کارمزد ۴ درصد، در راستای اجرای خدمات حمایتی و رفاهی کشور است. تأمل بیشتری داشته و آگاه باشیم که این کودکان، چندین دهه زندگی خواهند کرد و تبدیل به کنشگران مثبت یا منفی خواهند شد.

داده نما

شرایط اعزام به حج در ماه مبارک رمضان

ثبت نام در حج عمره مفرده ماه مبارک رمضان از دیروز آغاز شده و تا پایان تکمیل ظرفیتی که سازمان حج و زیارت اعلام کند، ادامه دارد. این نخستین سالی است که بعد از ۱۲ سال، زائران ایرانی می توانند در ماه رمضان در مکه و مدینه حضور پیدا کنند. اکبر رضایی، معاون حج و عمره سازمان حج و زیارت گفت: در سال های گذشته که اعزام عمره وجود داشت سالانه حدود ۸۰۰ هزار نفر به این سفر معنوی مشرف می شدند، اما با تعطیلی ۱۰ ساله اعزام عمره گزاران این شرایط تغییر کرد و تلاش می شود به سرعت به آن نقطه برگردیم.

یادداشت

فهمیده طباطبایی؛ روزنامه نگار

در ستایش دست گیری

چند روز پیش، دوست جوانی نوشته بود صاحبخانه یکبار اجاره را دو برابر و نیم زیاد کرده، مانده ام با این حقوق کارمندی بمانم یا خانه را عوض کنم؟ بعد به بنگاه سرزده و با رقم های عجیب و غریبی روبرو شده بود؛ حال از اینجا مانده و از آنجا رانده ای داشت. واقعیت این است که تورم و قیمت ها در یک دهه اخیر طوری تاخت و تاز می روند به ناکجا که دو دو تا چپا را تا کردن هایمان، گر بپن خریدهای روزمره را هم گرفته است و زندگی روی ناسورش را به ریحان می کشد. در این میان دلمان خوش است به وجود کسانی که دستشان به دهانشان می رسد و در این شرایط توانایی اقتصاد-که تصمیم گیر دولتی، دست روی دست گذاشته- چهارچشمی حواسشان به اطرافشان هست. دکتري که حق ویزیت نمی گیرد، کالسی که از اندک سودش می گذرد تا مشتری را ضعیف بیرون ببرد، مکانیکی که از حق دستمزد کارش می زند تا تعمیر ماشین به راننده فشار نیابد و حتی کسانی که در قالب فردی یا جمعی، کار خیر می کنند و از اراق ماهانه به دست نیازمندان می رسانند. اصلاً ما ایرانی ها همیشه با دست گیری از هم، شرایط سخت اقتصادی، جنگ و سرتاپ آتاپ آورده ایم. ناپتا اینکه ای کاش هر کسی به اندازه توانش یک قدم باید جلو و دست گیری کند از آنها که در گرداب هولناک مستأجری گرفتارند. واقعا نگاه در آمدزایی از ملک، اگر چه در هزار توی دهها تحلیل اقتصادی، توجیه دارد و حق صاحبخانه است اما در مقام اخلاقی و انسانی، فقط دشوار تر کردن مسیر کسانی است که خانه به دوشی انتخاب آنها نبوده است. اصلاً بر گردیم به شعر معروف سعدی که فرمود: «تو نیکی می کن و در دجله انداز که ایزد در بیابانت دهد باز.»

کودک

بزرگ ترین معضل کودکان کار

علی ربیعی، دستیار اجتماعی رئیس جمهور معتقد است: در شرایط امروز که ۴۸٪ درصد از کودکان کار و خیابان در ایران بازمند از تحصیل هستند و حدود ۲۱ درصد از این کودکان سوءتغذیه دارند و باید به این نکته توجه به کودکان توجه به آینده کشور است. تأمل بیشتری داشته و آگاه باشیم که این کودکان، چندین دهه زندگی خواهند کرد و تبدیل به کنشگران مثبت یا منفی خواهند شد.